

Kurzus kódja: BBN-FLM-403:44

Kurzus címe: Az amerikai horrorfilm története 1.

Tanár neve: Sepsi László

Kurzus időpontja, helye: Szerda, 17:00-18:30, -135-ös terem

Kurzus típusa: Szeminárium

Kurzus leírása: A két féléves kurzus célja a horrorfilm történeti és elméleti problémáinak bemutatása az amerikai horrorgyártás- és forgalmazás példáin keresztül. Míg az első félév az 1896-1968 közötti időszakot dolgozza fel, a tavaszi kurzus a Hays-code eltörlésétől napjainkig ismerteti a műfaj történetét. Az egyes korszakok jellemző alkotóinak, stílusainak és tematikáinak elemző feldolgozása mellett a kurzus különös hangsúlyt fektet a különböző intézményi keretek között született filmek lehetséges különbségeinek és hasonlóságainak feltárására, így a fősodorbéli horrorgyártás mellett részletesen tárgyalja a Hollywoodon kívül készült filmkorpuszt is. A hagyományosan alacsony státuszú zsáner recepciójának, tényerésének és esetenkénti visszaszorulásának, illetve a különböző intézményi szegmensek oda-visszahatásainak vizsgálata a szorosan vett műfajtörténet mellett általában a műfaji kánonok formálódásának megértését is szolgálja.

1. Bevezető óra

a horror definíciójának és értelmezésének problémái, lehetséges műfajtipológiák, a különböző gyártási struktúrák hatása a filmszövegekre

2. Horror a hangosfilm előtt

a műfaj előzményei más művészeti ágakban, horror a némafilmkorszakban, a német expresszionizmus hatásai az amerikai horrorfilmre

Kötelező film: Julian: Az operaház fantomja (1925)

Ajánlott filmek: Electrocuting an Elephant (1903), Frankenstein (1910),

3. A Universal-ciklus

jellemző tematikák és filmstílus a Universal stúdió horrorfilmjeiben, sztárrendszer és szerializáció, a horror, mint szörnyfilm

Kötelező filmek: Browning: Dracula (1931), Whale: Frankenstein mennyasszonya

Ajánlott filmek: Frankenstein (1931), A fekete macska (1934), A farkasember (1941),

4. Horrorfilm más hollywoodi stúdióknál

a horrorpiac differenciálódása a 30-as években, horror és melodráma, a pszichothriller gyökerei

Kötelező filmek: Mamoulian: Dr. Jekyll és Mr. Hyde (1931), Freund: Mad Love (1935)

Ajánlott filmek: White Zombie (1932), King Kong (1933), Dr. Jekyll and Mr. Hyde (1941)

5. Horrorfilm a szegénysoron és a stúdiórendszeren kívül

az exploitation-hálózat, horrorfilm és a Hays-code, groteszk, szürrealizmus és narratív inkoherenca a horrorfilmben

Kötelező filmek: Esper: Maniac (1934), Yarbrough: The Devil Bat (1940),

Ajánlott filmek: Freaks (1932), The Ape Man (1943), Bluebeard (1944)

6. Val Lewton és az RKO B-horrorjai

a Lewton-unit, sokk és suspense, fantasztikum és pszichológiai horror

Kötelező filmek: Cat People (1942), I Walked with a Zombie (1943)

Ajánlott filmek: The Seventh Victim (1943), The Curse of the Cat People (1944), Isle of the Dead (1945)

7. Az ötvenes évek horrorja Hollywoodban

horror és attrakciós mozi, a sci-fi/horror elterjedése, inváziós és őrült tudós-narratívák

Kötelező filmek: Arnold: *The Incredible Shrinking Man* (1957), Neumann: *The Fly* (1958)

Ajánlott filmek: *The Thing from Another World* (1951), *House of Wax* (1953), *Them!* (1954)

8. Independent horror az ötvenes években

kis stúdiók a trösztellenes törvény után, az autósmozi-kultúra, a tinihorror születése

Kötelező filmek: *I Was a Teenage Werewolf* (1957), *Plan 9 from Outer Space* (1959)

Ajánlott filmek: *The Giant Gila Monster* (1957) *The Brain from Planet Arous* (1958) *The Tingler* (1959)

9. Stúdióhorror a hatvanas évek elején

Hitchcock és Aldritch, pszichothriller és presztízshorror, női tekintet és szubjektív elbeszélés

Kötelező filmek: Hitchcock: *Psycho* (1960) Wise: *The Haunting* (1963)

Ajánlott filmek: Madarak (1963) *Hush... Hush, Sweet Charlotte* (1964) *Strait-Jacket* (1964)

10. Európai horror az amerikai piacon

átjárás a két kontinens filmgyártása között, a Hammer stúdió horrorjai és sztárjai, a külföldi zsánerfilmek státusza az amerikai filmiparban

Kötelező filmek: Fisher: *Dracula* (1958), Bava: *Black Sabbath*

Ajánlott filmek: *The Curse of Frankenstein* (1957) *Village of the Damned* (1960), *Peeping Tom* (1960)

11. Exploitation a hatvanas években

a gore film születése, erőszakábrázolás és attrakció, horrorfilm és a nők elleni erőszak

Kötelező film: Lewis: *Blood Feast* (1963) Findlay: *Touch of Her Flesh* (1966)

Ajánlott filmek: *The Sadist* (1963), *Color Me Blood Red* (1965), *The Ghastly Ones* (1967)

Kurzus teljesítésének követelményei: Maximum 3 hiányzás, két zárthelyi dolgozat, melyek a kötelező filmeket, a kötelező olvasmányokat és az órai anyagot kéri számon, illetve félév végén egy beadandó dolgozat megadott szempontok alapján. Mivel a filmek egy részének nem létezik magyar verziója, a kurzus elvégzéséhez az angol nyelv minimum középfokú ismerete elengedhetetlen.

Kötelező / ajánlott irodalom: *Metropolis* 2006/1. A horrorfilm
Stephen King: *Danse Macabre*. Európa könyvkiadó, 2009.
Wheeler Winston Dixon: *A History of Horror*. Rutgers University Press, 2010.
Noel Carroll: *The Philosophy of Horror: Or, Paradoxes of the Heart*. Routledge, 1990.
Robert Spadoni: *Uncanny Bodies: The Coming of Sound Film and the Origins of the Horror Genre*. University of California Press, 2007.
John Brosnan: *The Horror People*. Macdonald and Jane's, 1976.
Kevin Heffernan: *Ghoul, Gimmicks, and Gold: Horror Films and the American Movie Business, 1953–1968*. Duke University Press, 2004.
Charles Derry: *Dark Dreams 2.0; A Psychological History of Modern Horror Film From the 1950s to the 21st Century*. McFarland, 2009.
Kendall R. Phillips: *Projected Fears; Horror Films & American Culture*. ABC-CLIO, 2005.
Tony Williams: *Hearths of Darkness: The Family in the American Horror Film*. Associated University Press, 1996.
